

SLOVENSKI NAROD.

Ishaja vsak dan zvečer, izimši nedelje in praznike, ter velja po pošti prejeman za avstro-ograde dežele za vse leto 25 K, za pol leta 13 K, za četrt leta 6 K 50 h, za jeden mesec 2 K 30 h. Za Ljubljano brez pošiljanja na dom za vse leto 22 K, za pol leta 11 K, za četrt leta 5 K 50 h, za jeden mesec 1 K 90 h. Za pošiljanje na dom računa se za vse leto 2 K. — Za tuje dežele toliko več, kolikor znaša poština. — Posamezne številke po 10 h. Na naročbo brez istodobne vpošiljatve naročnine se ne ozira. — Za oznanila plačuje se od štiristopne petič-vrste po 12 h, če se oznanilo jedenkrat tiska, po 10 h, če se dvakrat, in po 8 h, če se trikrat ali večkrat tiska. — Dopisi naj se izvolijo frankovati. — Rokopisi se ne vračajo. — Uredništvo in upravnništvo je na Kongresnem trgu št. 12. Upravnistvu naj se blagovolijo pošiljati naročnine, reklamacije, oznanila, t. j. vse administrativne stvari. — Vhod v uredništvo je iz Vegove ulice št. 2, vhod v upravnništvo pa s Kongresnega trga št. 12.

„Slovenski Narod“ telefon št. 34. — „Narodna Tiskarna“ telefon št. 85.

Klerikalna ošabnost pred sodiščem.

Najnovejša taktika in skrajna predrznost voditelja katoliške stranke, dr. Šusteršiča, vzbuja v najvišjih uradniških krogih ljubljanskih silno ogorčenje. Priredi se ostru „protiagitacija“ zoper ostudno in zares ošabno postopanje „nezmotljivega“ dr. Šusteršiča. Po starem pregovoru „kakor meni, tako Tebi“ ali „kar si iskal, to si našel“, povrnile se bodo moralne zausnice, s katerimi dr. Šusteršič vsaki dan proti celo neodvisnim, izkušenim in spoštovanim sodnikom, z vsvo silo v realni obliki napadalou samemu!

Uboga Kranjska, da bi se že moralo slepo udati vse, kar živi, možaku, o katerem sodi že takozvani „neumni kmet“, da je prevzetnež, krut sovražnik vsakega njemu — prevzvišenemu — nasprotujočega mnenja, da skuša kot „slovenski Pobjedonoscev“ zatrti vsako svobodno mišljenje. In da se širokoustno povzdiguje med nekaka bitja višjega pokolenja! Da, sedaj hoče že tudi podjarmiti našo inteligenco, steber vsake mogočne in veljavne države, naše sodno uradništvo! Kaj pa zahteva kruti samolastnež dr. Šusteršič? Čitaj njegov glas v zadnjih številkah „Slovenca“ z dne 5. in 6. aprila t. l.! V razburjenosti in nevolji ob tragičnem izidu svoje zares „žalostne“ kazenske pravde zoper župana Svetlina o zloglasni „žlindri“, se vede dr. Šusteršič kakor volk, jezi se nad sodbo in sodnike ter zasmehuje poštene, neodvisne, njemu celo do sedaj deloma jako prijazne branitelje prava. Ta poštenjak ni mogel dočakati razsodbe apelnega sodišča, in je po komaj dokončani razpravi v Kamniku ovadil poštenega sodnika Viditza, češ, da je, ne ve se kako, kršil zakon in tedaj zaslužil disciplinarno kazen. Ali se je že kdaj o pametnem, trezno mislečem človeku, ki sam išče pomoči pri sodniku, slišalo, da bi zahteval disciplinarno preiskavo sodnika, še predno je dognano, ali je ta zavratno napadeni sodnik zares sodil nezakonito, lastno-

voljno in krivično? Kaj pa je storil ubogi kamniški sodnik Viditz? Pooblaščen smo na tem mestu javno pribiti, da g. pristav Viditz še sploh nikdar ni segal v politiko, da se osobito za vso borbo o „žlindri“ nikdar brigal ni, da, neverjetno ali resnica je, da g. Viditz do dne kazenske razprave v Kamniku letos še sploh vedel ni, kaj pomeni izraz „Tomaževa žlindra“. Nepristranski sodnik še sanjati ni mogel o oni „klasični“ razsodbi, za katero je bil proti svoji volji uradoma poklican! In kaj je pregrešil ta sodnik? Sodil je mirno in trezno misleč, čisto neprizadet in stvarno nepopačen o glasoviti obtožbi mogotca dr. Šusteršiča zoper župana-kmeta Svetlina radi „žlindre“ in izrekel je prostodušno, akoravno je obtožitelj žugal, da se mora ustreliti, ako propade —, razsodbo na podlagi doprinešenih dokazov po svoji sodnijski vesti, po onem svetem prepričanju, katero ga stori odgovornim le pred lastno vestjo in Bogom. Soditi je moral po svobodnem uvaževanju odnošajev, pokazajočih se v pravdi! Ali je g. dr. Šusteršič, ki hoče sloveti po vsej Kranjski kot dober (?) jurist, že kdaj čital o tem, da sodnik nima strogih predpisov, kako naj sodi, da more tudi obsoditi tata, ki taji tatvino, da ima prosto, neomejeno voljo soditi po svojem vestnem prepričanju, da ga ne veže ne prisega prič, ako se mu ne vidi prav, ne s hrupom pričeto tajeenje, ako le meri vse na krivdo obtoženca, da sploh posameznosti kakega slučajja ne zadostujejo za sodnijsko prepričanje, ampak da le splošni utis cele razprave in posameznih dokazil v tej celotni zvezi stori končno prepričanje, ki se izrazi v razsodbi, za katero pa sodnik strankam nikdar ni odgovoren?! Kako si tedaj upa dr. Šusteršič, kateri pred zakonom nima nobene prednosti in more le kot stranka zakonu pokoren biti, kritikovati prosto zakonito mnenje in sodbo sodnikov? Ali ni žalostno, ako se rušijo takim potom stebri moderne, zdrave uprave za pravosodje? Kaj bi rekli neumnemu kmetu, ki bi napadel najsvetejšo čute in žalil stan

toli važnega poklica? Ne, gospod doktor, z ošabnostjo in s svojo preveliko učenostjo ne hodite v sodne dvorane, nego pojdite med svoje ovčice, analfabete! V cerkvi menda imate že vsled svojih brezštevilnih zaslug poseben stol, pri sodišču pa niste nič boljši od drugih umrljivih; kot poslanec bi vsaj morali vedeti, da so zakoni za vse jednaki!!

Le čast ste hoteli ukrasti sodnikom, a doletela Vas je — Božja kazen, in to še celo za pokoro v tistem tednu! Najhujšega greha — natolcevanja in zavratne hinavščine — se v očigled ravnokar minolega ljubljanskega misijona še niste očistili! Ali ste dobili odvezo za to krščansko, ljubezni polno delo? Mislimo, da pred razsodnim svetom ne, in po Vaši drznosti omadeževana sodnijska čast je zadobila šele zadoščenje dne 4. aprila, ko je deželno sodišče oskrunjeno čast kamniškega sodnika moralo rešiti s tem, da je obsodilo Vas iznova moralno! Ni Vam več treba, da se ustrelite; postreljala Vas je lastna strast na veke; pečat obrekovalca tiči na Vašem prevzvišenem čalu!

Strast vendar človeka ne stori pokornega ali ponižnega. Po drugi izgubljeni bitki začel je dr. Šusteršič iznovega ruvati in ščuvati. V 78. številki „Slovenca“ z dne 5. aprila, torej že jeden dan po žalostni vsklicni razpravi, se zopet kaže strašno hrepenenje po maščevanju! — „Čudna razsodba“ iz Kamnika, pravi „Slovenec“, se je po vzklicnem senatu potrdila! Oj groza! Vsi štirje ljubljanski sodniki razpostavljeni so imenom a v razprtih črkah na klerikalni oder. Glej vendar, stranka, kakšni sodniki so to —, vsi à la Viditz!!

Nervozni kričoč dr. Brejc, ex-ovo in stalni zagovornik dra. Šusteršiča, se togoti nad zopetno „krivično“ razsodbo druge in zadnje instance ter kriči v eni sapi: „stvar pride gotovo pred generalno prokuraturo!“ Torej zopet strahovanje, zopet indirektno jezuitsko sumničenje, da tudi ljubljanski svetniki niso storili svoje dolžnosti; tudi njim se žuga za generalno pro-

kuraturo, kakor stare mamice strašijo porodne paglavce s „parkeljnom“! — No ti osivali sodniki se bodo že sami potolažili; saj vedo, da njih sodba v bistvu ni več spremenljiva; kako pa sodijo dunajski sodniki dru. Šusteršiču na čast za „slepo registraturo“, to naj bodi nam vsem zadnja briga! Tudi „kasacijske sodbe“ so se že večkrat predrugačile in nismo tako abotni, da bi mislili: „sodniki se še nikdar zmotili niso“. To pa vemo dobro, da Svetlin nikdar ne bo trpel kazni, in da bo vse stroške plačal g. dr. Šusteršič — pokrovitelj žlindre. Že to nam zadostuje; vendar pa je tudi še gotovo, da tudi „generalna prokuratura“ ne bo izpremenila bistveno ničesar. „Generalna prokuratura“ ni samo za klerikalne advokate, in svobodnega uvaževanja dokazov tudi najvišji sodni dvor ne sme izpremeniti. Nič, niti dr. Šusteršič, ne zamore ukazati niti sodniku v Kamniku, niti sodnikom v Ljubljani, koliko naj verujejo pričam, zakaj se o tem ali onem dogodku niso hoteli prepričati! Res škoda, da dr. Šusteršič nima sam one oblasti, katero bi tako nujno potreboval, da vse neprijetno mu sodeče sodnike ugonobi kar čez noč; toda z grožnjo s „prokuraturo“ samo ne bo nič, pač pa ena blamaža več!

Ali vroča kri žalostnega mučenika za žlindro, ki ga je že stala čez 2000 kron, se tudi do danes, 6. aprila ni obladila; v št. 79. „Slovenca“ beremo obširno poročilo o tej „umazani“ razpravi z dne 4. aprila ter se izbruhni nevolje in jeze opetovano izražajo v ostri obliki; zopet se udriha po ubogem Viditzu, ker se imenuje kamniška razsodba „klasična“ in na koncu tega obširnega poročila se zopet žuga, „da se bo s to zadevo vsakakor še bavila generalna prokuratura“. Končno opozarjamo le še na „prošnjo“ g. dra. Šusteršiča samega v prilogi istega lista pod rubriko „dnevne novice“ (stati bi moralo „žalostne novice“). Opomba črkostavca, v kateri prosilec nekako potrtega srca povodom „žalostne razsodbe deželnega sodišča“ kliče na boj za častno „žlindro“. Verjamemo, da

LISTEK.

Klopotec.

Spisala Mária II.

Mrzel zimski dan... Cerkovnik je ravno zazvonil poludne, mlinar Rosè je pa v vaški gostilni, ki je bila tik pod cerkvijo, rekel svojim tovarišem in prijateljem, ljubljenim v žganju in pivu: „Fantje, mežnar se je obesil. Molimo, če prav baje ni dobro, ako človek pogosto moli v krčmi!“

Ta opomba je bila prav za prav odveč, kajti pivski bratci še niso nič vedeli o tem, da je vera v nevarnosti. Zaslišavši poludanski zvon, so se pobožno odkrivali, križali se in molili, nekateri šepetaje, nekateri polglasno. Nu, saj so ravno prej modrovali, ali je Bog, ali ga ni, kajti, „Bogu je vse mogoče“, menil je stari Krevljež. Pretresovali so štiri poslednje reči, svoje in tuje grehe, misijone, božje pote in podobne zanimivosti.

„O da, Bog je“, povzel je spet besedo pijani Mahar s težkim jezikom. Mimogrede naj omenim, da je imel pod pazuhu harmonike na meh. „Moja stara sicer trdovratno trdi, da ga v krčmi ni. Pa je, pa je, le poglejte ga tamle v kotu!“ Vstal je, kar ga je stalo mnogo truda in energije, predno je našel težišče svojega razmajanega ravnotežja. Iskal je klobuk po glavi, da bi se

odkril, a ker se je pozabil pokriti po končani poludanski molitvi, ga ni našel na svojem navadnem mestu, zato se je samo poklonil staremu razpelu, ki je viselo v kotu, in z desnico potrkal ob svoje grešne prsi...

„Baba je pač baba“, opomnil je poleg njega sedeči prastari dninar Krevljež, predstavljaje svojo kratko pipico po brezobih ustih, sedaj iz desnega v levi kot in spet obratno. Pipica je že zdavno ugasnila. „Bog je povsod, tako uče v šoli in v cerkvi, torej je tudi v krčmi“.

„Tepec stari, saj vem, da je Bog povsod, kaj me boš učil!“ zakričal je Mahar.

„Saj nisem rekel, da si ti tepec“, hitel je Krevljež, razburjeno sesaje svojo pipico in puhaje, kakor da bi se kadilo iz nje kakor iz dimnika.

„Tiho bodi, kost stara! Plesnjiva pamet! Jaz, jaz sem rekel tebi, da si tepec, veš, kaj boš ti mene imel za tepca!“

„Mir besedij!“ oglasil se je krčmarjev brat, močen kakor medved, za umivalno mizo, kjer je umival steklenke in kupice. „Takoaj vama pokažem, kje je tesar pustil luknjo, če ne bos a tiho! Ti Mahar, rajši kaj zagodi!“

„Uf, uf, Domin“, saklical je mlinar krčmarjevega brata, ki je opravljal službo natakarja — tamošnji učitelji so ga povzdignili za poslovođjo. V veselih uricah so ga tudi nazivali „vnbacitelj“, „oče mačkov“,

§ 11., v skrajnih slučajih tudi „boter praznih žepov“.

„Uf, uf! Še en frakeljček, uf! al' pa dva, to nam korajžo da!“

Med tem je začel Mahar nategovati svoje mehove. Znal prav za prav ni mnogo. Par taktov koračnice Radeckega — bil je vojak — je še spravil skupaj, kadar je bil trezen, a še to z varijacijami, no kadar je bil pijan, je imel „slepe prste“, kakor je sam trdil, a igrati je vendar hotel. Kar tja v en dan je nategoval svoje harmonike in pel in vriskal.

V ravno takem blaženem trenutku ga je našel krčmar, ki je stopil v hišo z nekaterimi vinotročci.

„Mahar, tiho bodi, Marjeta gre po tebe. V kuhinji je.“

Marjeta je bila njegova žena. —

„Ooooo! feliči noti!“ poklonil se je novodošlim. Bil je namreč v zadnji vojni z Italijo in tam se je naučil laški. Kadar mu je žganje stopilo v žile, in mu dalo svojo moč — pijan namreč po svojem mnenju ni bil nikoli — je bil trdno prepričan, da zna govoriti po laški.

„Feličiči noti, sinjori, hišni gospodar! Nikdar ne ališim družega, razven „Mahar, tiho bodi!“ Če govorim, ni prav, če godem, ni prav. Prej sem govoril, govorili smo in... zmanjkalo mu je stavka. „Kaj sem hotel reči?... Aha, vi hišni gospodar Matija

jaz nisem pijan. Le vesel sem, vesel, plesal bi rad, pel, vriskal, juhuhu!

„Mahar, kaj bo pa drevi? Hihhi... tvoja stara te pa bo!“ dražil ga je mlinar.

Mahar ga je nekako izgubljeno pogledal in mu rekel: „Saj imam klopotec!“

„Vrag, seveda ga imaš! Tvoja Marjeta je star klopotec!“

„Kaj mi boš to pravil, mlinar, strela, ti še take nimaš, kakor je moja. Starejši si že nego jaz, pa si še nisi zaslužil na svetu zakonske žene. Kaj pa misliš, kdo si! Žganjico piješ kakor jaz, in ljudi odiraš v mlinu in goljufaš, da potem piješ, jaz pa si vse pošteno zaslužim!“

„Mlinar, pusti ga!“ dejal je malo bolj tiho krčmar, „pusti ga, nikar ga ne draži, potem pa kriči in razgraja!... Mahar, ga še boš frakelj?“

„Eh, gospodar, seveda bi ga“, in mlasnil je z jezikom, „a danes sem suh. Marjeta, moja stara, je izvohala, kam izginevajo jajca, in danes jih je pobrala, predno sem prišel.“

„Viš ga, viš! pasji sin! Prej je mene zbadal, da goljufam ljudi pri merici v mlinu, sedaj se je pa sam isdal, da babi krađe jajca!“ se je togotil mlinar.

„Jezik za zobmi, mlinar, jaz sem jaz! Ukradi, ukradi ti svoji stari jajca, če moreš! Gospodar, dajte mi ga en frakelj na krelo!“

(Konec prib.)

je razsodba z dne 4. aprila za dra. Susteršiča prav žalostna in v „prošnji“ le še pogrešamo apela na „pristnega sv. Duha“ ter želimo, da bi vendar ta več sreče prinesel pri mnogobrojnih pričakovanih, novih pravadah.

Da bi nove tožbe le tekle v obilni meri, saj je ljubljansko sodišče baje jako veselo takih „žalostnih“ pravad, in slišimo, da se bode takoj sestavil posebni senat, ki bo boljše rešil Šusteršičeve zasebne, toli častitljive pravde, menda tudi s pomočjo sv. Duha!

Konkurenca za te novodobne sodnike, za katere so baje kandidati Benkovič, Brejo, Vencajz itd. že sprejeti, se na željo g. dra. Šusteršiča razpiše v kratkem in se od pokrovitelja dra. Šusteršiča zajamči še posebna nagrada 2000 kron za vsako bodočo „nepristransko“ razsodbo.

Zares, daleč smo že prišli. Le čudimo se, da državno pravdnštvo to mirno gleda, ne da bi zaplenilo list, kateri dan na dan žali naše sodnijske osebe. Zato pa imamo tudi mi prošnjo: „Ali bi ne hoteli, gospod državni pravdnik, prevzeti zastopstva tožbe radi le po dru. Šusteršiču oskrunjene časti osivelih sodnikov?“

To delo bi menda bilo bolj potrebno in večjega pomena, nego da Vas mučijo dr. Šusteršič & Comp. z obširnimi poročili na glavno prokuraturo radi takih, za vso Avstrijo principialnih in zelo važnih razsodb „a la žlindra“.

V Ljubljani, 9. aprila.

Državni zbor in deželni zbori.

Državni zbor se skliče na novo delo 18. t. m. Zasedanje bode trajalo do konca maja, k večjemu še v prvem tednu junija. V tem mesecu se snidejo deželni zbori na daljše zasedanje. Vsi oni deželni zbori, ki so bili izvoljeni v jeseni l. 1895, se izvolijo še tekom t. l. iznova. To so deželni zbori za Češko, Galicijo in Tirolsko. — Ministrski predsednik dr. pl. Koerber je dobil veliki križ Leopoldovega reda v znak priznanja, ker se mu je posrečilo spraviti državni zbor zopet do dela. Koerber, ki je bil v Claryjevem ministrstvu minister notranjih del, je že 5 četrtletij ministrski predsednik.

Kongres protl alkoholizmu

se je začel na Dunaju danes, 9. t. m. ob 10. dop. v veliki dvorani glasbenega društva. Kongres je otvoril ministrski predsednik dr. pl. Koerber imenom vlade. Ruskega carja zastopata dva odposlanca. Tudi francoska, švicarska, belgijska, danska, nizozemska, norveška in švedska vlada bode zastopana. Kongres bo imel 8 sej, na katerih bo 60 predavanj. Kongresa se vdeležé tudi ženske ter so došle prvoboriteljice za žensko emancipacijo iz raznih krajev na Dunaj.

Macedonski odbor — zaprt.

Bolgarski justični minister je pozval drž. pravdnštva, naj postopajo kazensko proti agentom macedonskega odbora, ki potujejo po deželi ter nasilno nabirajo denar za patriotske svrhe. V Sredcu, Varni, Plevni, Küstendilu in dr. so ti agentje napadli ne le domačine nego tudi tuje in bili siloviti. Bolgarski vojni minister je častnikom, minister zunanjih del pa uradnikom prepovedal, udeleževati se macedonskega gibanja. Ali vlada je šla še dalje. 6. t. m. ponoči je dala zapreti vse vodstvo macedonskega odbora. Tudi predsednik Sarafov je zaprt in klubova soba zapečatená. Iz Sredca poročajo, da se je to zgodilo na predlog preiskovalnega sodnika v zadevi Mihaileana, ki je bil umorjen. Ali tudi Turčija je opetovano zahtevala, naj bolgarska vlada uniči revolucionarno organizacijo Macedoncev. Zadnje dni je glasilo Macedoncev pisalo nenavadno ostro in razburljivo, napadalo kneza Ferdinanda, da je sovražnik Macedoncev in pozivljalo na boj. Zato je dala vlada zapreti ves osrednji odbor s predsednikom vred. V deželi je baje napravil ta čin ugoden vtisk.

Nemška zmaga na — Ruskem.

Iz Peterburga poročajo, da so pri občinskih volitvah v Rigi zmagali Nemci z velikansko večino kandidatov. Dasiravno so se Leti združili z Rusi, so Nemci vendarle obdržali svojo silno premoč. Izvoljenih je bilo namreč 8 Rusov, 9 Letov in — 63 Nemcev! Seveda so ti Nemci večinomna židje, ki izvajajo na Ruse s svojim denarjem, s posojili velik pritisk. Nemci so povsod enaki, in vladati hočejo nad vsimi

narodi. Za Rusijo so volitve v Rigi simptomatičen dogodek!

Vojna v Južni Afriki.

French in Plumer sta junaka sedanjega časa. Ta dva sta začela velike operacije proti Dewetu, Bothi, Delareyu, Beyersu in Herzogu, ki so se umaknili v gorovje Zoutpan. Baje so Buri utrdili Henersburg in postavili ondi velike topove. Ako jih bodo Angleži preganjali, se umaknejo v gorovje Zmajev. Glavno taborišče imajo sedaj Buri baje 35 milj severno-vahodno Pietersburga. Plumer je zasedel Potgietersdrift. General French je vzel Burrom pomp-top, ki je bil — kakor je sporočil Kitchener — zadnji, kar so jih imeli Buri v jugozahodnem okraju Transvaala. Zaplenil je mnogo živine, vozov in ljudij. Buri prihajajo še vedno iz Kaplandije v Oranje. Generala Dertnel in Alderson sta pregnala Bure iz okolice Vryheida, jih poglata proti jugu in baje vzela 100 vozov in 1000 glav živine. Več burskih oddelkov je bežalo k meji dežele Zulov. Polkovnik Plumer hoče osvojiti in očistiti severne dele Transvaala, French pa južne, zlasti okoli Pretorije ležeče kraje, v čemer ga podpirata Dertnell in Alderson. Angleški vojni urad je izdal listo izgub v Južni Afriki do konca meseca marca: število mrtvecev znaša že 14728 mož (med temi je 694 častnikov). Skupno število mrtvecev, ujetnikov, izgubljenih in invalidno v domovino vrnivših se znaša 17.692 mož. Umevno je torej, da so v Angliji že zelo naveličani vojne, ki je požrla že toliko mož in toliko milijonov denarja, a vendar še ni nič bližje koncu kot lani ob tem času. Razni listi se bavijo z vprašanjem, kaj je vendar vzrok, da Angleži vzlic svoji moči maloštevilnih Burov ne morejo zmagati in uničiti. In listi navajajo te le vzroke angleških neuspehov: slaba organizacija vojske, neizvežbano moštvo, nedostatno eskrbovanje, zanikarnost sanitete in nesposobnost generalov. Vse to je treba popraviti, potem šele bodo mogli Angleži ukrotiti Bure. Kako so Angleži v zadregi radi pomanjkanja vojaštva, dokazuje, da morajo v Indiji dostuženi vojaški oddelki ostati še dalje pod puško in da se je zategadelj v Zahodnji Afriki angleški polk 300 mož spuntal in zapustil svoj kraj, ker hoče domov. Ti vojaki so namreč že več mesecev dosluženi, a nadomestnikov le ni in ni!

Dopisi.

Iz Kozjega, 8. aprila. „Slovenec“ je rekel — sedaj bode pa gotovo res. Gorje vam, Kozjanski liberalci, kajti „liberalizem je v Kozjem vržen ob tla!“ Dokazov za to imate dovolj. Propadli ste pri volitvi za V. kurijo, propadli ste pri volitvi v okrajni zastop in propadli ste celó pri volitvi v odbor bralnega društva. Kaj še hočete potem več? Tu imate sedaj svojo „svobodo“. Vaša gospodarja(?) sta sedaj pištanski Marka in njegov verni sluga — najnovejši kazenski zagovornik — Jankovič, doktor vsega zdravilstva. Le ta tolažba vam še ostane, da imata tudi ta dva svojskega višjega gospodarja in to v osebi vsemogočnega Adolfa. — Ker je zgodovina te klerikalne zmage res zanimiva, pregledimo jo bolj podrobno. Pri volitvi za V. kurijo zmagali so klerikalci. Toda kako? Absolutna večina znašala je 34 glasov. Jeden klerikalnih kandidatov — Ješovski Mihec — bil je tako srečen, da je dosegel ravno to število, drugi pa je dobil 36 glasov. Kaj ne, sijajna zmaga! In še to so dosegli le s pomočjo svojih hlapcev, medtem, ko si v naših vrstah zastoj iskal kakega hlapca. Na pomoč pa jim je prihitel tudi svetnik Gelingsheim ter poslal na volišče dva sodna uslužbenca. Naših pristašev pa je izostalo kakih 15. — Tudi pri volitvi v okrajni zastop zmagali so klerikalci. Zakaj? Le zato, ker se pri zadnjih občinskih volitvah ni mislilo na kak razpor in se je volilo vse vprek in ker sta pozneje izstopila dva Nemca, na njihju mesto pa sta bila poklicana namestnika, dve pravi klerikalni korifeji. Kaj pa bode prihodnje leto? — Mar mislite, da bode res Vončina postal župan?!

V Kozjem imamo tudi bralno društvo. Vpisanih je 129 članov, plačuje jih pa samo 40, pa še toliko ne. Največ plačajo seveda „liberalni“ tržani. A glej, čudo, tisti, ki so najmanj plačali — odlikoval se je posebno „Zdolaki poštopaš“ — hočejo biti gospo-

darji. Dobili so tudi „krščanskega“ načelnika, ker naših itak nobeđen ne bi sprejel te časti. Če bi bili mi to nameravali, bil bi pač prejšnji odbor lahko pridobil toliko naših plačujočih pristašev, da bi vsi tisti Markoci, Miheci itd. samega strahu kar zbežali od občnega zbora. Toda bralno društvo v tem smislu, kakor je kozjansko, nima pravice do obstanka, torej ga rajši zapustimo. Vkljub temu pa je bila klerikalna zmaga le tolika, da imajo v odboru 4 „svojce“, 3 odborniki pa so vašega mišljenja. Za klerikalnega blagajnika jim je šla trda, vlad česar so takoj od začetka volili bivšega blagajnika, našega pristaša. Po končanih volitvah je Dolfek zaklical: „Pustite jim vse; sedaj je slabše, kakor poprej!“ Zopet torej sijajna zmaga, kaj? — Vidiš, dragi „Slovenec“, tako stoji stvari v Kozjem. Ali si že pozabil, da ti je ravno Kozje dalo prav krepko zausnico?! Misliš-li, če si moral plačati za kozjanske uboge 50 K, da je zato Kozje že čisto klerikalno? Motiš se, reva! Sploh si zapomni, da pri nas ni treba naročati brzobjav, kakor si jih je odbor za „katoliški shod“ naročil pri pištanskem Markecu, ampak da mi prostovoljno in iz zgolj naklonjenosti pozdravljamo možate nastope prvoboritelja za svobodo milega nam naroda!

Dnevne vesti.

V Ljubljani, 9. aprila.

— Občinski svet ima v sredo, dne 10. aprila t. l. redno sejo, katera bode ob petih popoldne v mestni dvorani. Dnevni red: Naznanila predsedstva. Čitanje in odobrenje zapisnika zadnje seje. Poročila stavbnega odseka: o napravi parapetnih koncev pri Franc Jožefovem mostu; o dopisu c. kr. deželne vlade glede nivelov in stavbnih črt za drugo gimnazijsko poslopje na Vodnikovem trgu; o napravi žive ograje pri mestni ljudski šoli na Barji; o prizivu hišnega posestnika Avgusta pl. Wurzbaha zaradi magistratnega odloka v zadevi naprave novega stranišča v hiši št. 8 na Bregu; o prizivu dimnikarja Josipa Spitzerja proti oddaji dimnikarskih mestnih del. Klavničnega ravnateljstva poročilo o mestni klavnici in živinskih semnjih za leto 1901.

— Dr. Šusteršič je jezen. In to svojo jezo spustil je na razsodbo deželnega sodišča. V „Slovencu“ piše: „Ne morem dvomiti, da bodo povodom žalostne razsodbe deželnega sodišča ljubljanskega razni ljudje brusili jezike. Prosim gg. somišljenike, da mi vsak slučaj kakega razžaljenja proti meni ali g. Šiški nemudoma naznanijo z natančno navedbo prič, kraja, časa in drugih okolščin. Z Božjo pomočjo si bodem vkljub vsem težkočam vendarle prišel pravico. Mož s svojim oklicem organizuje nekako tajno inkvizicijo po vsej deželi, ter upa, da bo kar deževalo žaljenj njegove „žalostne“ časti. Saj bi tudi drugače pisarni dr. Šusteršiča in ona dr. Brejca ne imeli ničesar opraviti! Mi pa svoje somišljenike prav resno opozarjamo, da naj so v svojih govoricah o dr. Šusteršiču jako previdni, ker morajo vedeti, da vsaka govorica takoj zanese v kaplanije. Naši gospodje kaplani pa danes niso družega nego denuncijantje dr. Šusteršiča, in sicer zelo nevarni denuncijantje, ker vsako besedo po svoje zasučejo, potem pa prisegajo, da se kar vse kadi. Pozor torej, somišljeniki! Šusteršič imenuje razsodbo deželnega sodišča „žalostno“. Po nemški bi se to dejalo „kläglich“. Ako bode vsemogočni dr. Šusteršič tako „kritiko“ vpe-ljal pred sodišča, potem doživimo jako zanimive razprave. Na primer tole: Dr. Šusteršič: „Gospod predsednik, vi ste največji lažnjivec sveta, ker pa je vaša žalostna osoda Vas postavila na to mesto, za koje pa nimate pravnikske sposobnosti, Vas pro forma prosim besede. Predsednik: V kak namen, preblagorodni gospod doktor? Dr. Šusteršič: V kak namen, take nesramnosti pa še nisem doživel! Da pa, arogantni gospod predsednik ne bodete stegovali dolgih svojih ušes, vam takoj povem, da želim besede samo v ta namen, da izrazim državnemu pravdniku svoje zaničevanje, in da mu na vsa usta povem, da je osel! Predsednik: Preblagorodni gospod doktor, v ta namen vam besede podeliti ne smem! Dr. Šusteršič: Sem li prav čul, ničvredni žalostni predsednik.

Da bi Vas vrag! (Vzame tintnik ter ga vrže predsedniku v obraz.) Z božjo pomočjo si že priborim svojo pravico!“

— Dr. Šusteršičevi piruhi. Piše se nam: Blagi „katoliški“ dr. Šusteršič obdaril je Slovenijo s takimi velikonočnimi piruhi, da je vse strmelo. V svetem času, ko si vsi po naukih našega odrešenika odpuščamo, izdal je ta blagi mož manifest svojim somišljenikom, v katerem jih pozivlja, da naj vohunijo in vsakega o vadijo, kdor bi utegnil sakrosanktno njegovo osobo kritikovati. Pač je pa njemu dovoljeno jednako sodbo dveh instanc imenovati „žalostno sodbo“!!! Radovedni smo če bi visoki ta gospod od Tomaževe žlindre „umazanimi rokami“ tudi rad štiri gg. svetnike, poslušajoče v prizivnem senatu, v disciplinarno preiskavo spravil? Logično bi vsaj bilo, saj senat je le potrdil razsodbo prvega sodnika, katerega je hotel „izvrstni“ jurist Šusteršič takoj spraviti v preiskavo. Državnemu pravdnštvu smo pa le hvaležni, da ni dr. Šusteršičevega oklica zaplenilo. Iz istega bodo vsaj štajerski kratkovidni politiki uvideli, kam bi Slovenci zajadrali, ako bi se vodstvu tega s Tomaževo žlindro roke si „mazajočega“ moža udali. Kritikovalo se pa je te dni tega prevzetnega ošabneža in se ga še bo, v vseh javnih prostorih, na sprehodih in izletih vzlic njegovemu pozivu, alias velikonočnim piruhom.

— „Edinost“ nam odgovarja po stari navadi. Pri nji je vse stvarno, mirno in resno, vse pa se dalje obrača tudi proti obema strankama na Kranjskem. To perje poznamo! Kričanje, da se mora naš list zatreči, da je krščanstvo na Kranjskem v nevarnosti, in sicer radi nas, to je vse stvarno in resnično! Pisarjenje o velikih duhovnikih, katerim se kadi in o katerih vsak ve, kdo da so, to pisarjenje je brez dvojbe stvarno, posebno pri Tržačanih, kjer svojim velikim duhovnikom prav nič ne kade. Sicer pa nam „Edinost“ na jedno in glavno vprašanje ni odgovorila: Iz kakih razlogov se ji je videlo potrebno, prekršiti med njo in nami obstoječe premirje ter na nas iz zasede spustiti otrovano svojo puščico? To je kardinalno vprašanje in na to vprašanje naj nam „Edinost“ odgovori stvarno in mirno!

— Kongres slovanskih časnikarjev v Dubrovniku. V četrtek in petek so dospeli na Reko skoraj vsi vdeleženci slovanskega časnikarskega kongresa. Stanovanje je bilo dobiti le z največjo težavo. Reška „Hrvatska čitaonica“ je dala vse svoje prostore na razpolago. Predno je odplul posebni parnik „Villam“, je pozdravil častnikarje urednik „Novega lista“, ki izhaja na Reki. Okoli 12. ure v soboto je odplul parnik, spremljan od viharjih živio klicev reških Hrvatov. V nedeljo je došel parnik „Villam“ do Gruža, kjer je častnikarje pozdravil imenom občine Dubrovnik grof Caboga in imenom sprejemnega odbora odvetnik dr. Vojnović. Odgovorila sta češki in poljski častnikar. Dubrovniški Srbi se kongresa ne vdeležé.

— Imenovanje. Stavbeni adjunkt Raimund Gailhofer je imenovan inženjerm za državno stavbeno poslovanje na Kranjskem.

— Umrli je v Slovenski Bistrici sodni adjunkt Franc Jagodic danes zjutraj. Bil je vrl narodnjak in velisimpatičen družabnik. Naj v miru počiva!

— Himen. Poročil se je g. dr. Tomaz Horvat, odvetnik v Ptuj, z gđ. Vido Lapajne iz Krškega 8. aprila t. l. Čestitamo!

— Iz cerkve nas pode! Iz Mokronoga se nam piše: Naš gospod kaplan Jože Brajo se kvalifikuje vedno bolj in bolj. Prvi čas kazal se je mož pobožnega, za svoj vzvišeni poklic vnetega duhovnika. Sedaj je pa pokazal, da je samo fanatičen klerikalni agitator, ki ne pozna nobenih ozirov taktá in dostojnosti. Vrhu tega je duševno zelo plitev in postaja zategadelj tudi vedno bolj smešen. Ko so ga o priliki prosili, naj vendar pove, kdo so klerikalci in kdo liberalci, odgovoril je: Klerikalci so vsi tisti, ki so s nami, vsi drugi so pa liberalci. Na medklic: Kaj pa zamorci v Afriki?, odrezal se je pa: So tudi liberalci. Na veliki petek je imel propoved, v kateri je silno zabavljaj „na slabo časopisje“, osobito na „Slovenski Narod“. Zbrani verniki so se škandalizovali

nač tem bogoskrunskim početjem ter trumoma zapustili cerkev. Ostali so potem med propovedjo zunaj pred cerkvijo ter ogorčeni tožili, da kaplan še na dan smrti Gospodove ne miruje in goni mirno ljudstvo iz cerkve. Kaplan je to izvedel in potem na veliko nedeljo še bolj razsajal na leci. Pretel je z večnim pogubljenjem, potem se pa še zagrozil, da bodo vsi, ki so njegovo propoved kritikovali, zaprti. Seveda se za te prazne grožnje nobeden nič ne zmeni, posebno pa ne napredni tržani Mokronoški, ki so pri zadnji volitvi vrgli celo župnika iz občinskega odbora. Zato sta se pa župnik in kaplan tudi že kruto maščevala. — Doslej bila je že več let navada, da se je takozvani „žegen“ blagoslovil v hišah odličnejših posestnikov, tako mej drugimi v hiši gosp. Franceta Zupančiča v Rakovniku. Letos je ta blagoslov izostal, in sicer izrečno z motivacijo, da v hišah, kjer se čita „Slovenski Narod“, ne bo nikdar več blagoslov delil. Tudi prav! Kaplan Braje se misli — kakor čujemo — izseliti v Ameriko. Tržani mokronoški pa tega niti ne želijo, kajti ravno po njegovi zaslugi pridobila je v mokronoški občini narodna napredna stranka najtrdnjšo zaslobo.

— Knjige „Slovenske Matice“ za l. 1900. smo dobili danes. Naslovi knjig so tele: 1. Letopis. Uredil Evgen Lah. Natisnila J. Blasnikova tiskarna. 1900. — 2. Zbornik znanstvenih in poučnih spisov. II. zvezek. Uredil L. Pintar. Vsebina: Milan Pajk: dr. Janko Pajk. — F. F. Lužar: Narodni izrazi. — Dr. Simon Šubic: Temelji vremenoznanstva. — Dr. K. Štrekelj: Pisma in zapiski iz Cafove ostaline. — 3. Slovenske narodne pesmi. Uredil dr. K. Štrekelj. 5. snopič. Del II. Pesmi zaljubljenih. — 4. Zgodovina slovenskega slovstva. IV. del. Tretji zvezek. (Konec). Spisal prof. dr. Karol Štrekelj. — 5. Zabavna knjižica. XII. zvezek: Z viharja v zavetje. Roman iz življenja priproste deklice. Spisal Fr. Malograjski. — 6. Knezova knjižica. VII. zvezek. Uredil Fr. Levac. Vsebina: Fr. Ks. Meško: Iz mojega dnevnika, Podgoričan: Za možem, dr. Fr. Zbašnik: Pastirica, Jos. Kostanjevec: Čez trideset let, J. M. Dovič: Z diplomo in brez diplome, Ivan Cankar: Popótovanje Nikolaja Nikiča, Fr. Levac: Dr. Fr. Prešeren. O teh knjigah bomo poročali obširneje v podlistku.

— Javni koncert meščanske godbe. Včeraj predpoldnem je priredila meščanska godba svoj prvi javni koncert v „Zvezdi“. Kako živo se zanima ljubljansko občinstvo za to godbo, je dokazala velika udeležba poslušalcev. Godba je svirala — na dokaj neugodnem prostoru pred spomenikom Radeckega — prav dobro in pokazala, da bi mogla ob nadaljnjem pridnem in resnem vežbanju postati važen faktor v ljubljanskem socialnem življenju. Treba pa je še nekoliko več osobja, ker v sedanji svoji moči meščanska godba za javne nastope vzlic dobri svoji igri popolnoma še ne zadošča. Tudi kar se tiče programov, bi želeli, da se goji še bolj slovenski repertoar. Tiste „originalne“ — „simfonije“ pač ne moremo smatrati kot nadomestilo klasičnih slovenskih glasbenih del. Upati je, pa se v bodoče na sestavo programa polaga največja važnost in se z neumestnimi poskusi ne polni programov javnih koncertov. Naj bi se meščanstvo še življe zanimalo za prospeh naše toli lepo napredujoče godbe!

— Pogreb gospe Ern. Gabršček. Sobotni pogreb prerano umrle nadučiteljve soproge gospe Ernestine Gabršček je bil jako lep, in pričal o občni priljubljenosti blage pokojnice in o iskrenem sočutju do zapuščenega soproga ter njegovih 6 nedoraslih otrok, katerih mili jok ob odprtem materinem grobu je segal navzodim do srca ter jim privabil solze v oči. Pogreba so se vdeležili skoro vsi ljubljanski učitelji in učiteljice, mnogo učiteljskih in srednješolskih ravnatelj in profesorjev, okrajnih šolskih nadzornikov ter veliko število drugih sožalujočih.

— Glas iz občinstva. Pišejo nam: Med nakopičenimi zabavišči tivolskimi, kjer služijo tujci ob nedeljah svoj kruh, vzbujajo občno pozornost električni kolovoz. Občinstvo pa menda bolj bodejo v oči samonemški lepaki, kakor pa čarobna razsvetljava. V kakem drugem slovenskem mestu bi si tega dotični podjetnik gotovo ne upal.

— K. Črnologar, Sittich. (Mittheilungen der k. k. Centr. Comm. 1900, str.

168) Znani učitelj v Šmarju in marljivi dopisovalec centralne komisije za starinske in umetniške spomenike, Črnologar je opisal po lastnem razvidu in merjenju samostansko cerkev v Setičini, njeno notranjo uravnavo, slike, zvonove in posebno še nadgrobnne spomenike. Izmed teh je najvažnejši oni, ki se pripisuje avstrijski vojvodinji Viridisi (+ 1414), ki pa gotovo ni njen prvoten nadgrobnni spomenik, (prim: Milkovicz, Klöster in Krain, 59). — Tega stvarnega opisa omenjamo še zlasti zaradi tega, ker nahajamo v letošnjem Mohorjevem koledarju str. 51. spis „Opatija Zatičina na Dolenjskem“, ki ni nič drugega, nego hvalospev na cistercijske menihe! Le poslušajte: „Zatiški menihl so si pridobili velike zasluge za napredek kranjske dežele: brez dvoma se je prvi nauk vršil v domačem, slovenskem jeziku, ker otroci družega niso znali“. Ljudje božji, poglejte vendar v šole beneških in ogerških, da, celo koroških in štajerskih Slovencev, kjer otroci družega jezika tudi ne znajo, a podučujejo se ab ovo izključno le v tujih jezikih! Pisatelj misli, da pred ustanovitvijo ljubljanske škofije je bilo na Kranjskem bore malo fará a o akvilejskem patrijarhatu nič ne ve. Dalje piše, da so „menihl tudi prvi učili stare Slovence umnega gospodarstva“ itd. in sklepa iz tega, da je ponovitev starega samostana velika sreča za Kranjsko, zlasti pa za Dolenjsko. Sam humberg in laži!

— Revež poštenjak. Dne 1. t. m. našel je France Zupančič, po domače Debelacnik, iz Valtevasi pri Novem mestu, v bližini grajščine deželnega nadinženirja gospoda Fr. Witschelnja, to je pri Sreberničah, listnico z vsebino 600 kron a. v. Dasi velik revež, prinesel je takoj listnico županu občine Šmihel Stopiče, gospodu Jožefu Zurcu v Kandijo, kateri je potrebno ukrenil, da pride denar zopet v roke tistega, kateri ga je zgubil. Poštenjak Fr. Zupančič zasluži javno pohvalo.

— Taližo za rešitev življenja sta dobili Uršula Slak in Franca Sumrak iz Dolnega Vrbovega, ker sta rešili z nevarnostjo lastnega življenja 9. januarja m. l. Marijo Bambič iz vode.

— Ujet vojaški begun. Vojska Ant. Tomšiča iz Vač, okraj Litija, je prijela policija ter ga izročila okrajnemu sodišču v Litiji, ki ga je izročilo 4 t. m. vojaški oblasti v Ljubljani.

— Požar. 1. t. m. je nastal v Stari Sušici pri posestniku Fr. Zapretu ogenj, ki je prešel tudi na hišo Jož Kureta. Zapret ima škode za 1000 kron. Kuret pa za 1600 kron. Oba sta bila premalo zavarovana. Ogenj je nastal, ker se je Zapretov sinček igral z vžgalicami in zažgal na dvorišču kup slame.

— V lški se je vdrl v soboto zvečer plaz. Velike skale so priletele v hišo Fr. Šusteršiča ter prebile steno; pri mlinu pa so porušile vrata in podboje. Skala, ki je še danes v veži, obsega 4 m². Škode je za 600 K.

— Mestna kopel. Od 24. do 30. sušca letos oddalo se je v mestni ljudski kopeli vsega skupaj 420 kopelij, in sicer za moške 380 (pršnih 252, kadnih 128); za ženske pa 40 (pršnih 20, kadnih 20).

* Umetniška galerija v Pragi. V kratkem baje izide cesarsko pismo, katerim se odredi ustanovitev umetniške galerije v Pragi. Cesar bo dal seveda potrebni denar. V galeriji se bodo zbrala najemnitnejša dela čeških in češkonemških umetnikov.

* Župnik samomorilec. Iz Zagreba poročajo: V Ratkovčici, v škofiji biskupa Strossmayerja, se je predvčerajšnjim župnik Anton Jakševac, 45 let star, v pričo matere ustrelil in bil takoj mrtev. Župnik je bil bolan in je menda zblaznel.

* Iz česa je človeško telo? Učenci so izračunali, da sestoji telo blizu 70 kg težkega človeka iz 44 kg kisika, 7 kg vodika, 1,72 kg dušika, 0,8 kg klora, 0,1 kg fluora, 12 kg ogljika, 0,785 kg fosforja, 0,1 kg žvepla, 1,75 kg apna, 1,75 kg kalija, 0,08 kg natrija, 5,05 kg magnezija in 0,045 kg železa. Vsa navedna množina naštetih snovi pa reprezentuje vrednost 78 000 K. Tako računajo matematiki.

* Klub samomorilcev. Mesto Bridgeport v državi Connecticut (Sev. Amerika) je imelo nenavaden, pač originalen klub samomorilcev. Zval se je „klub trinajsterih“, kajti toliko članov je štel klub.

Takom 13 let so se pomorili vsi; vsako leto se je namreč usmrtil eden. Spočetka 20. stoletja je izginil svojevoločno zadnji član s tega sveta.

* Tetovirane Angleškinje. V Angliji je v najelegantnejših slojih nastala nova moda: tetovirati si dajo pleča in ramena. Tu si dajo tetovirati kako ime, geslo, izrek, cvetko, žival itd. Operacija seveda boli, a moda je — moda!

Književnost.

— „Kaj hočemo.“ Poslanica slovenski mladini. Vsebina: Zakaj in komu izdajamo to „Poslanico“? — Kaj hočemo? — Naše filozofično stališče nasproti liberalizmu, klerikalizmu in socialni demokraciji. Poročal Dragotin Lonar na zaupnem shodu v Ljubljani dne 12. septembra 1900. — Ideali vzgoje. Napisal profesor dr. Fran Drtina. Komisijonalna založba L. Schwentnerja v Ljubljani. Tiskal tiskar Slatnar v Kamniku. Cena 50 vin., po pošti 55 vin. O tej — zeleni brošurici slovenskih Massarykovcev med našim dijaštvom izpregovorimo pri priliki kaj več!

— Slovanski Prehled ima v 7. številki vsebino: Vladislav Šak: Z bulharske poezije. Ivan Vazov: — Petko Račo Slavejkov: Maryan Zdziechowski: Vladimir Solovjev a slovanofilstvo, Stanislav Klima: Ze Slovenska. J. Hudec: Dr. Franko Prešern. Adolf Černý: Sto let lužičko-srbské poezije. P. Papaček: Z knih a časopisů. Památk, po Slovanech v Bavorsku. Z Bulharska, Z Chorvatska, Z Lužice, Z Poznání. Rozhledy a zpravy. Slované severozadní: Slované východní: Jihoslované: Všeobecné zprávy: Prof. J. Baudouin de Courtenay o přednášce Vergunové Fr. Ilešić: Prešernin Slovanstvo. Slike: Ivan Vazov, Petko R. Slavejkov, Penčo Slavejkov, Vladimir Solovjev, Herta Wićazec.

Telefonska in brzojavna poročila.

Trojane 7. aprila. Obžalujemo početje hrvatsko-slovenskega kluba. Živel! izstopniki!

Trojanski narodnjaki
Cerkno 7. aprila. Živel! dr. Ferjančič, Gaberšček, Plantan in dr. Tavčar! Ne vdajmo se!

Cerkljanski naprednjaki.
Bovec 7. aprila. Nerstrpno pričakovani korak poslanca Grberščka, odobrujejo Bovski naprednjaki.

Št. Peter v sav. dolini 7. aprila. Živel! taktika nar-napredne stranke! Živel! napredni poslanci!

Savinjski liberalci.
(Šledé podpisi)

Dunaj 9. aprila. Vesti glede potovanja cesarja v Prago, in posameznosti glede programa so prenačljene, ker ni določeno še nič.

Dunaj 9. aprila. Danes dopoldne je bil otvoren kongres proti alkoholizmu. Kongres sta pozdravila ministrski predsednik in naučni minister. Ker je dejal neki zdravnik iz Draždan, da širijo uprav zdravniki najbolj pijanstvo, je nastal velik hrup, ki se je polegel le počasi.

Dubrovnik 9. aprila. Na otoku Lacroma je slovenske časnikarje pogostila občina. V Dubrovniku so se časnikarji najprej vdeležili tihe maše. Predsednikom kongresa je bil izvoljen dr. Mazzura. Kongres je poslal pozdrave dr. Riegerju, dr. Engelu in biskupu Strossmeyerju.

Zagreb 9. aprila. Bivši hrvatski ban Kovačević je predvčerajšnjim umrl. Bil je zagovornik unije Hrvatske z Ogrsko.

Beligrad 9. aprila. Nova ustava določa, da bo štel senat 51 članov; vsak okraj izvoli si jednega, vse druge določi kralj.

Nica 9. aprila. Loubet je dospel semkaj 8. t. m. dopoldne. Spremljala sta ga ministra Delcasse in Andre. Sprejela so ga civilna in vojaška oblastva, poslanci, senatorji in ministri Dupuy, Millerand in Lanessan. Vršila sta se dva banketa. Došlo je ogromno tujcev in samo iz Italije okoli 15.000. Vojaštva je zbranega tu 10.000 mož. Od tu se odpelje Loubet k slavnostim v Toulon.

Nica 9. aprila. Francoskemu predsedniku Loubetu se je poklonilo tudi 180 društev, ki delajo za mir med Buri in Angleži ter podpirajo Bure.

Toulon 9. aprila. Italijansko ladje je bilo svečano sprejeto. Vojvoda genovski je odzdravil na pozdrav prefekta. Vršile se bodo velike slavnosti in parade.

London 9. aprila. Listu „Times“ poročajo iz Kapstadta, da je komando generala Scheeperja 6. t. m. ujel pri Aberdeenu oddelek angleških konjenikov. Istemu listu javljajo iz Kroonstaada, da sta se Dewet in Botha že združila pri mestu Vrede.

Narodno gospodarstvo.

— Posojilnica v Ribnici. Meseca marca t. l. vložilo je 114 strank 39 255 K 63 vin., vzdignilo 134 strank 34 722 K 09 vin., posojila pa se je izplačalo 21 strankam 145 420 K. — Promet za mesec marc iznaša 351.510 K 26 vin., od 1. januarja t. l. do 31. marca t. l. pa 1,048.544 K 75 vin.

— Brzojavni promet z vzhodno Azijo. Vled razpisa c. kr. ministrstva za notranje stvari z dne 22. marca 1901, št. 10.028, in z ozirom na rasglas c. in kr. državnega vojnega ministrstva „pomorski oddelek“, ki je bil objavljen v uradnem listu k novinam „Laibacher Zeitung“ z dne 24. januarja t. l., št. 20, se daje na znanje, da je bil zborni brzojavni promet z vzhodno Azijo pri primorskem oddelku glede obeh prometnih smeri ustanovljen v soboto, dne 28. marca t. l.

Poslano.*)

K pravdi dr. Šusteršič — Svetlin.

Sobotni »Slovenec« priobčil je o tej kazenski zadevi izredno dolgo poročilo, ki je v svoji celoti pravo remek-delo jezuviškega zavijanja. Zlasti velja to o mojem zagovornem govoru na vzklicni instanci, ki po »Slovenčevem« poročilu ni bil družega, kakor prava apoteoza dr. Šusteršičevega zasebnega poštenja! Namen je prozoren: S to impertinentno zlorabo moje lojalnosti se je hotelo v posebno čudno luč postaviti sodbo vzklicnega sodišča! Zategadelj in ker g. dr. Šusteršič pač ne more zahtevati, da bi mu jaz, četudi nehoté, pomagal spletati trnjevenec katoliškega mučenika, na drugi strani pa bi si jaz v današnjih časih tako, tudi le navidezno, pohvalo v »Slovencu« moral šteti v največjo nečast, dovoljeno naj mi bo v stvari sledeče pojasnilo:

Moj klient g. Svetlin je odločno zanikal, da bi bil on trdil, da sta gg. dr. Šusteršič in Šiška v »Gospodarski zvezi« delala za-se, to je iz osebne dobičkarije. Pač pa je priznal inkriminovano obdolžitev, »da si je dr. Šusteršič umazal roke s Tomaževo žlindro«, četudi ne iz osebne dobičkarije. V tem smislu nastopil in dognal je g. Svetlin dokaz resnice in v tem smislu naglašal sem jaz nasproti pretiranim tiradom g. dra. Brejca, da poštenje g. dr. Šusteršiča kot zasebnika in odvetnika ostane pri tej zadevi v stran, ker imamo soditi v tem slučaju le njegovo delovanje kot bivšega načelnika »Gospodarske zveze«, izključivši a priori motiv osebne dobičkarije. Ni pa resnica, da bi bil jaz nalagal dr. Šusteršiču le odgovornost za delovanje in početje zvezinoga osobja, marveč sem naglašal posebno ostro, da je dr. Šusteršič sam prouzročil in upeljal tisto, tudi po mojem prepričanji skrajno nereelno, umazano, ali — recimo kar naravnost! — nepošteno konkurenco proti c. kr. kmetijski družbi ter je tako vedoma in hotoma slepil javno mnenje, samemu sebi pa s tem lastnim delom v resnici umazal roke s Tomaževo žlindro in to v interesu »Gospodarske zveze« in klerikalne politike sploh.

Toliko sem si štel v dolžnost stvar pojasniti, ker ne morem trpeti, da bi se na moje stroške v tej zadevi vnovič slepilo in sleparilo javno mnenje. Ako mi pa »Slovenec« ne veruje, naj priobči moj govor po stenografičnem zapisniku.

V Ljubljani, dne 9. aprila 1901.

Dr. Karl Triller
zagovornik g. župana Andr. Svetlina.

*) Za vsebino tega spisa je uredništvo odgovorno le toliko, kolikor določa zakon.

Condurango Malaga vino.

(Želodec krepjujoče vino.)
 Sunja, 23. septembra 1898.
 Blag. gospod M. Leustek, lekarnar v Ljubljani.
 Rad priznam, da je Vaše Condurango Malaga vino pristno. Deluje posebno dobro pri želodčni boli, krepji telo, lajša in vzbuja slast do jedi.
 Dr. J. Polnegovič, obč. zdravnik.
 (27-14)

Se dobiva povsod

 neobhodno potrebna zobna Crème
 vzdržuje zobe čiste, bele in zdrave.

Umrli so v Ljubljani:

Dne 3. aprila: Ludovika Gjud, brivčeva hči, 6 mes., Kongresni trg št. 7, življenske slabosti.
 Dne 4. aprila: Helena Dekval, lončarica, 77 let, Hrenovec ulice št. 3, vnetje solj. — Edvard Bobnar, monterjev sin, 1 leto, Poljanski nasip št. 52, jetika.
 Dne 5. aprila: Fran Svetlič, gledališki vratar, 50 let, Danajska cesta št. 16, jetika. — Katarina Deu, zasebnica, 76 let, Danajska cesta št. 17, ostarelost. — Marija Nanut, sprevednikova žena, 43 let, Zalokarjeve ulice št. 4, jetika. — Uršula Jarc, kajžarica, 84 let, Karolinska zemlja št. 54, ostarelost. — Luka Jurman, poštni voznik, 42 let, Jenkove ulice št. 12, jetika. — Fran Žagar, mlinar, 60 let, Radeckega cesta št. 11, rak.
 V deželni bolnici:
 Dne 2. aprila: Marija Sneckenburger, šivilja, 48 let, jetika. — Marija Jenkovič, dninarica, 53 let, jetika. — Marija Persolja, branjevka, 74 let, pljučnica. — Ana Vrankar, gostinja, 80 let, ostarelost.

Meteorologično poročilo.

Višina nad morjem 306,2 m. Srednji srčni tlak 736,0 mm.

April	Čas opa-zovanja	Stanje baro-metra v mm.	Temperat-ura v °C	Vetrovi	Nebo	Sl. voda v 24 urah
6.	9. zvečer	739,9	6,8	sl. jzhod	pol. oblac.	0,3
7.	7. zjutraj	736,2	2,4	sl. svzsvzh.	pol. oblac.	0,3
	2. popol.	734,1	13,9	m. jzah.	oblačno	0,3
8.	9. zvečer	734,4	8,8	sl. jzahod	del. oblac.	0,0
	7. zjutraj	735,8	5,6	sl. svzhod	skoro jas.	0,0
	2. popol.	734,6	20,2	sr. svzh.	jasno	0,0
9.	9. zvečer	735,5	12,6	sl. jzahod	jasno	0,0
	7. zjutraj	736,7	7,3	brezvetr.	jasno	0,0
	2. popol.	735,0	19,2	p. m. jzah.	del. jasno	0,0

Srednja temperatura sobote, nedelje in ponedeljka 8,5°, 8,4° in 12,8°, normale: 7,9°, 8,1° in 8,3°.

Dunajska borza

dne 9. aprila 1900.

Skupni državni dolg v notah	98:30
Skupni državni dolg v srebru	98:05
Avstrijska zlata renta	117:90
Avstrijska krona renta 4%	97:60
Ogrska zlata renta 4%	117:75
Ogrska krona renta 4%	93:15
Avstro-ogrsko bančne delnice	1698 —
Kreditne delnice	711:75
London vista	240:25
Nemški državni bankovci za 100 mark	117:55
20 mark	23:48
20 frankov	19:09
Italijanski bankovci	90:55
C. kr. cekini	11:31

Karolina Jagodič, c. kr. dež. sod. svetnika vdova javlja v lastnem imenu in v imenu svoje hčere **Marije Jagodič** vsem sorodnikom, prijateljem in znancem pretužno vest, da je njen iskreno ljubljani sin, oziroma brat, gospod

Franc Jagodič

c. kr. sodni pristav, c. in kr. poročnik v evid. in imetelj jubilejne kolajne
 dne 9. aprila t. l. zjutraj ob 1/2 1. uri, previden s svetilni zakramenti v 33. letu svoje starosti mirno v Gospodu zaspal. Truplo prerano preminulega se boče 10. t. m. popoldne ob 5. uri, v hiši smrti, blagoslovilo, ter začasno na mestnem pokopališču pokopalo. (744)
 Svete maše zadržane se bodo čitale 11. aprila t. l. ob 8. uri popoldne v mestno-župni cerkvi sv. Jerneja.
 Slov. Bistrica, dne 9. aprila 1901.

Zahvala.

Vsem sorodnikom, prijateljem in znancem, ki so nas tako pristrčno tolažili mej boleznijo in ob smrti naše iskreno ljubljene, nepozabne matere, oziroma tašče in stare matere, gospe

Katarine Deu

zasebnice
 kakor vsem onim, ki so drago ranjco spremili k zadnjemu počitku, izrekamo svojo najiskrenejšo zahvalo.
 (743) **Žalujoči ostali.**
 V Ljubljani, dne 7. aprila 1901.

Mnogo dam, žal, ne misli na te,

da se mora lepota skrbno gojiti, ter uporabljajo za svojo toaletto najcenejša in najslabša mila. Dajte se svariiti, lepe dame, s slabimi, valed sode ojetrimi mili se uniči lepota obraza, nežnost polti. Uporabljajte za svojo toaletto Doeringovo milo s sovo. To popolnoma ojetrine prosto in masčobe bogato milo je dokazano najboljšje sredstvo za gojitev polti. Ne samo, da pouzroči lepoto polti, nego jo tudi vzdržuje. Za 60 vin. se dobiva povsod to izvrstno milo za dame. Generalna zaloga: A. Motsch & Co., Wien X. Glavno zalogo imata: Vaso Petričič in Anton Krisper v Ljubljani. (691-1) b

Ces. kr. avstrijske državne železnice.

Izvod iz voznega reda

veljaven od dne 1. februarja 1901. leta.
 Odhod iz Ljubljane juž. kol. Proga čez Trbiž. Ob 12. uri 24 m po noči osonni vlak v Trbiž, Beljak, Celovec, Franzensfeste, Ljubno; čez Selzthal v Ansee, Solnograd; čez Klein-Beifing v Steyr, v Linc; čez Amstetten na Dunaj. — Ob 7. uri 5 m s jutraj osonni vlak v Trbiž, Pontabel, Beljak, Celovec, Franzensfeste, Ljubno, Dunaj; čez Selzthal v Solnograd, Inomost; čez Amstetten na Dunaj. — Ob 11. uri 51 m dopoldne osonni vlak v Trbiž, Pontabel, Beljak, Celovec, Franzensfeste, Ljubno, Selzthal, Dunaj. — Ob 4. uri 6 m popoldne osonni vlak v Trbiž, Beljak, Celovec, Franzensfeste, Ljubno; čez Selzthal v Solnograd, Lend-Gastein, Zell ob jezeru, Inomost, Bregenc, Curih, Genevo, Paris; čez Klein-Beifing v Steyr, Linc, Budejevica, Pizna, Marijine vare, Heb, Franzove vare, Karlove vare, Prago, Lipako, čez Amstetten na Dunaj. — Ob 10. uri po noči osonni vlak v Trbiž, Beljak, Franzensfeste. — Proga v Novo mesto in Kočevje. Ob 7. uri 17 m s jutraj osonni vlak v Novo mesto, Straža-Toplice, Kočevje. — Ob 1. uri 5 m popoldne osonni vlak v Novo mesto, Straža-Toplice, Kočevje. — Ob 6. uri 55 m zvečer osonni vlak v Novo mesto, Kočevje. — Prihod v Ljubljano juž. kol. Proga iz Trbiža. Ob 3. uri 25 m s jutraj osonni vlak s Dunaja čez Amstetten, Lipakega, Prago, Francovih varov, Karlovih varov, Heba, Marijinih varov, Plana, Budejevic, Solnograda, Linca, Steyra, Ansee, Ljubna, Celovca, Beljaka, Franzensfeste. — Ob 7. uri 12 m s jutraj osonni vlak iz Trbiža. — Ob 11. uri 16 m dopoldne osonni vlak s Dunaja čez Amstetten, Karlovih varov, Heba, Marijinih varov, Pizna, Budejevic, Solnograda, Linca, Steyra, Pariza, Geneve, Curiha, Bregence, Inomosta, Zella ob jezeru, Lend-Gasteina, Ljubna, Celovca, St. Mohorja, Pontabla. — Ob 4. uri 38 m popoldne osonni vlak s Dunaja, Ljubna, Selzthala, Beljaka, Celovca, Franzensfeste, Pontabla. — Ob 8. uri 51 m zvečer osonni vlak s Dunaja, Ljubna, Beljaka, Celovca, Pontabla. — Proga iz Novega mesta in Kočevja. Ob 8. uri in 44 m s jutraj osonni vlak iz Novega mesta in Kočevja. — Ob 2. uri 32 m popoldne osonni vlak iz Straža-Toplice, Novega mesta in Kočevja. — Ob 8. uri 48 m zvečer osonni vlak iz Straža-Toplice, Novega mesta, Kočevja. — Odhod iz Ljubljane drž. kol. v Kamnik. Mešani vlaki: Ob 7. uri 28 m s jutraj, ob 2. uri 5 m popoldne, ob 6. uri 50 m zvečer. — Prihod v Ljubljano drž. kol. iz Kamnika. Mešani vlaki: Ob 6. uri 49 m zvečer, ob 11. uri 6 m dopoldne. ob 6. uri 10 m s jutraj.

Lepa mrva

se proda v Rakovniku.

Natančneje se izve: Sv. Jakoba nabrežje št. 21. (738)

Hiša na prodaj!

Iz proste roke proda se pod jako ugodnimi pogoji hiša v Krakovskem predmestju obstoječa iz 3 sob, 2 kuhinj, velikega dvorišča in velikega vrta. (691-2)
 Naslov pove upravnistvo „Slov. Nar.“.

Poštna hranilnica ček št. 849.086.

Telefon št. 135.

Glavna slovenska hranilnica in posojilnica

registrovana zadruga z neomejeno zavezo

pisarna: na Kongresnem trgu št. 14, Souvanova hiša, v Ljubljani

sprejema in izplačuje hranilne vloge in

obrestuje po 4 1/2 % od dne vložitve do dne vzdige

brez odbitka in brez odpovedi.

Uradne ure od 8—12 dopoldne in od 3—6 popoldne.

Hranilnične knjizice se sprejemajo kot gotovina, ne da bi se obrestovanje pretrgalo.

(40-14)

Dr. M. Hudnik, predsednik.

Velika zaloga

(101-26)

Styria, Helikal, Austria, Stefani-

pristnih Jos. Reithoffer sinov Pneumatik

koles.

Pristne švicarske žepne ure, budilke, stenske ure, verižice, prstane itd. itd. Namizne oprave (Besteck).

Najboljši šivalni stroji.

Najnižje cene in jamstvo!

Z vsem spoštovanjem

Fr. Čuden,

urar in trgovec, na Mestnem trgu št. 25, nasproti rotovža.

Ceniki brezplačno in poštine prosto.

Mehanična delavnica: Ribji trg, blizu prodajalnice.

Popravila sprejemamo se v prodajalnici in v delavnici.

Mala izkuharija

na dobrem kraju se kupi ali pa vzame v najem.

Ponudbe sprejema do 15. aprila pod znakom „A. D. št. 500“ upravnistvo „Slov. Naroda“. (742)

Kovačnica, ključarska delavnica, več hlevov, skladišč in drugih večjih prostorov se odda v najem.

Več se izve pri J. J. Kantzu, Rimskega cesta št. 16. (709-3)

Komptoarist

za izseljevalno podjetje, ki mora biti zmožen nemškega, hrvaškega in slovenskega jezika v pismu in govoru, kristijan in vseh vojaških vaj prost, se laiče, da nastopi službo z dnem 1. junija. Ponudbe v gori imenovanih jezikih ter z navedbo dosedanjega delovanja, starosti, in če le možno s priloženo fotografijo, sprejema pod „B. E. 2598“ anončna pisarna Rudolf Mosse na Dunaji. (740-1)

Iz svoje

drevesnice

morem oddati letos še sledeče rastline v večjih množinah:

Razne Thuje od 1—4 m visoke.
 Velikolistnate lipe 3—4 m „
 Rudečelistnate bukve 3—4 m „
 Divje kostanje 4—6 m „
 Razno pritlično sadno drevje v piramidah in spalirjih.

Priporočam se čislanim naročilom

Jos. Lenarčič

na Vrhniku.

(736-1)

Kdor želi naravna istrska vina po nizki ceni kupiti, naj se zanesljivo obrne na (578-10)
 C. Zalaznik, Pulj, via Castropola.
 Vsestransko priznanje.

Hranilno in posojilno društvo v Ptuj (posojilnica)

odda s 1. prosincem 1902 v najem

več prodajalnic (štacun).

Prodajalnice so porabne za vsako trgovino. Reflektantom kaže, da si sami prostore ogledajo.

Pojasnila daje ustmeno in pismeno do 15. aprila t. l.

(715-3)

ravnateljstvo.

V Ptuj, dne 1. aprila 1900.

Dobre cenene ure

s 3letnim pismenim jamstvom

razpošilja zasebnikom!

HANNS KONRAD

tovarna za ure in eksportna hiša zlatin

Most (Brux) Češko.

Dobra nikelnasta remontoarka gld. 375

Prava srebrna remontoarka 580

Prava srebrna verižica 120

Nikelnasti bučlec 195

Moja trdka je odlikovana s c. kr. orlom, ima zlate in srebrne medalje razstav ter tisoč in tisoč priznalnih pisem. (2611-32)

Ilustrovani katalog zastoj in poštine prosto.

Krepilna hrana

Tropon
 slast obujajoča in izredno tečna je podlaga za: (741-1)

Tropon-suhor, Tropon-cakes

Tropon-čokolado, Tropon-cacao, Tropon-otročjo moko.

Tropon-beljakovo moko

kot primes k jedilom za zdrave in okrevajoče.

Kuharska knjiga „Moderna krepilna kuhinja“ brezplačno in franko.

Dobiva se povsod

ako ne, naznanja najbližjo prodajališče

Avstr.-ogr. Tropon-tovarna

Dunaj, VIII/1, Kochgasse 3.